

Notat

SAMLENOTAT
for ekstraordinært rådsmøde (retlige og indre anliggender)
den 9. november 2015

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Dagsordenpunkt 1

Migrationskrisen

- Status over situationen og opfølgning af gennemførelsen af de trufne foranstaltninger
- Kommende tiltag
=Status/politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

Udlændinge-, Integrations- og
Boligministeriet

Internationalt udlændingesamar-
bejde

Slotsholmsgade 10
Post 1216 København K
Tel. 7226 8400
Mail uibm@uibm.dk
Web www.uibm.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Maria Maxwell Quinlan/Tina Ørtoft
Kristensen
Tel.
Mail mqu@uibm.dk

Sagsnr.

Dagsordenpunkt 1. Migrationskrisen

- Status over situationen og opfølgning af gennemførelsen af de trufne foranstaltninger
- Kommende tiltag
=Status/politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Rådet forventes at blive orienteret om migrationssituationen i Europa med henblik på hovedsageligt at drøfte status og udfordringer i forbindelse med implementering og driften af hotspots i Grækenland og Italien

2. Baggrund

EU-landene vedtog på de ekstraordinære rådsmøder (retlige og indre anliggender) den 14. og 22. september 2015 rådsafgørelser om midlertidige foranstaltninger til fordel for Italien og Grækenland på området for international beskyttelse omfattende omfordeling over en toårig periode af i alt 160.000 asylansøgere med et klart behov for international beskyttelse.

Rådsafgørelsernes formål er at afhjælpe det aktuelle pres på Italiens og Grækenlands modtage- og asylsystemer. Asylansøgere med et klart behov for international beskyttelse er i rådsafgørelserne defineret som asylansøgere fra oprindelseslande, for hvilke den gennemsnitlige anerkendelsesprocent i EU er mindst 75 % baseret på tal fra Eurostats seneste kvartalsmæssige opgørelser. Ind til videre har asylansøgere fra Syrien, Eritrea og Irak været omfattet af omfordelingsordningen.

Danmark deltager pga. retsforbeholdet ikke i omfordelingsordningen, men man har fra dansk side tilkendegivet, at man er villig til at tage 1.000 asylansøgere på unilateral og frivillig basis fra registreringscentre i frontlinjemedlemsstaterne.

EU's grænseagentur, Frontex, og EU's asylstøttekontor, EASO, vurderer sammen med Grækenland og Italien løbende behovet for støtte, både hvad angår personel og udstyr. På den baggrund sender agenturerne anmodninger til medlemsstaterne om bidrag. I den forbindelse har Frontex anmodet om 775 grænsekontrollører og EASO 374 nationale eksperter til ansættelse i Italien og Grækenland. Som led i Frontex-samarbejdet stiller Danmark i dag udstyr og midlertidig ekspertbistand til rådighed til Frontex-koordinerede operationer i EU-landene, herunder bl.a. i Italien og Grækenland. Derudover stiller Danmark på ad hoc basis og på anmodning fra EASO ekspertbistand til rådighed for det praktiske asylsamarbejde, der finder sted inden for rammerne af EASO. Danmark har stillet 15 eksperter til rådighed for Frontex i tillæg til det allerede eksisterende bidrag og vil bidrage med et antal eksperter til EASO svarende til Danmarks andel af EU's generelle budget.

Det er som led i den praktiske implementering af omfordelingen en forudsætning, at registreringscentre ("hotspots") i Italien og Grækenland, er operative og fungerer efter hensigten. Det første italienske registreringscenter (placeret på Lampedusa) er operativt. De første omfordelinger fandt sted den 9. oktober 2015, hvor en gruppe af 19 eritreere blev omfordelt fra Italien til Sverige. Pr. 28. oktober 2015 var der omfordelt 86 personer ud af Lampedusa, hvoraf 48 er omfordelt til Finland og 38 til Sverige

Det første hotspot i Grækenland, der åbnede på Lesbos den 15.-16. oktober 2015, var kun operativt i få dage før det blev midlertidig lukket igen. Det skyldtes dels mangel på mandskab på hotspottet, dels at der alene søndag den 18. oktober 2015 ifølge UNHCR var næsten 10.000 ankomster til Grækenland. Grækenland har oplyst, at centeret igen er operativt. Der var pr. 28. oktober 2015 ikke sket faktiske omfordelinger fra Lesbos, men 35 asylansøgere er accepteret til omfordeling til Luxembourg, Tyskland og Sverige.

Udfordringerne på hotspots'ene består dels i, at kun ganske få ønsker at søge asyl i frontlinjemedlemsstaterne, hvilket er forudsætningen for, at blive en del af EU's omfordelingsordning. EASO har oplyst, at man derfor er i færd med at iværksætte en kampagne, der skal oplyse om omfordelingsordningen. Derudover består udfordringen også i, at mange medlemsstater fortsat ikke har indstillet eksperter til hotspotsene og heller ikke indikeret, hvor mange asylansøgere der kan omfordeles til landene.

3. Formål og indhold

Rådet forventes hovedsageligt at drøfte udfordringerne vedr. hotspots'ene, herunder mulige tiltag, der kan få hotspots'ene til at fungere effektivt - bl.a. ved at flere migranter registrerer sig ved de ydre grænser. Det forventes desuden, at der vil være fokus på de af Frontex og EASO efterspurgte ekspertbidrag, der endnu ikke er blevet meldt ind til EU-agenturerne. Det er endnu uvist, om der forventes vedtagelse af rådskonklusioner med supplerende tiltag til rådsafgørelserne af 14. og 22. september 2015.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Danmark deltager pga. retsforbeholdet ikke i omfordelingsordningerne, men man har fra dansk side tilkendegivet, at man er villig til at omfordele 1.000 asylansøgere på unilateral og frivillig basis fra Italien og Grækenland

7. Konsekvenser

Drøftelsen af udfordringerne ved hotspots'ene har ikke umiddelbart konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Hvis det måtte blive besluttet at styrke hotspots'ene og/eller operation Poseidon vil de økonomiske konsekvenser blive vurderet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der forventes, at der generelt vil være støtte til at få hotspots'ene til at fungere effektivt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen bakker op om at gennemføre tiltag, der kan føre til velfungerende hotspots. Hotspots, der navnlig sikre registrering og fingeraftryksoptagelse, er en forudsætning for en effektiv grænseforvaltning, et velfungerende dublinsystem, omfordeling af de 160.000 asylansøgere omfattet af de vedtagne ordninger samt tilbagesendelse af asylansøgere, der vurderes ikke at have behov for beskyttelse.

11. Tidligere forelæggelser for Folketinget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketinget.